

Sterk leiderschap en samenwerken aan professionaliteit

‘Leerlingen zijn het meest geholpen als de docenten die hen begeleiden zelf worden geïnspireerd en ondersteund door hun leiders. Een sterk leider houdt vast aan een ambitie met lef en bouwt samen met zijn team aan een cultuur van collectieve professionaliteit,’ aldus professor Andy Hargreaves. Op woensdag 22 mei was hij te gast in Kijkduin voor een leerzame en inspirerende Masterclass. Hij deelde zijn visie op sterk leiderschap met zo’n 85 leidinggevenden uit het voortgezet onderwijs. Een korte terugblik in woord en beeld.

TEKST: GABY AMMERLAAN
FOTOGRAFIE: BART VAN VLIET

Uplifting leadership

Het eerste deel van zijn masterclass sprak Hargreaves over de betekenis van *uplifting* leiderschap in het onderwijs. Het gaat daarbij om “optillen” in de betekenis van inspireren maar ook om inclusie, kansen vergroten en betere omstandigheden creëren voor leerlingen, zodat ze boven zichzelf uitgetild worden. Als je dat wil bereiken bij je leerlingen, moet je ook de docenten boven zichzelf uit laten stijgen.’

Bij *uplifting leadership* zijn meerdere factoren van belang. Zoals vastberaden en ambitieuze dromen najagen voor je school. **Hargreaves:** ‘Denk na over wat je droom is voor jouw school. Dat mag vooral onrealistisch en onhaalbaar lijken. Als mensen denken dat je gek bent, dan is het een echte droom. Zorg dat je een goed verhaal hebt, waar mensen warm voor lopen.’

En als je tegenstand ontmoet, beweeg er naartoe. Kijk of je de grootste zwakte in je school of team kunt omzetten in een kracht. Gebruik data maar staar je niet blind op data. Kijk goed wat je wilt meten en weten en geef er betekenis aan. Waarom willen we dit weten? Hoe helpt het ons de school beter te maken?’ Hargreaves illustreert zijn verhaal voortdurend met praktische voorbeelden.

Design collaboration in your school

Andy Hargreaves ging ook in op zijn nieuwste boek ‘Samen werken aan professionaliteit’. Als je gelijke kansen wil creëren voor leerlingen is samenwerken onontbeerlijk, benadrukt **Hargreaves:** ‘Juist als kinderen en jongeren het moeilijk hebben, hebben we de beste denkkraft van iedereen in een school nodig om samenwerkend aan oplossingen te werken.’

Andy Hargreaves

Prof. Andy Hargreaves is hoogleraar aan de Lynch School of Education van het Boston College en is gasthoogleraar bij meerdere universiteiten wereldwijd. Hij is een toonaangevende onderzoeker in onderwijsverandering en schrijft en houdt lezingen over duurzame schoolontwikkeling en duurzaam leiderschap. Volg Andy Hargreaves op twitter @HargreavesBC.

De grote vraag is niet waarom we moeten samenwerken, maar hoe je dat het beste doet. Dat is waar Hargreaves onderzoek naar heeft gedaan. Hij legt uit dat het vraagt om sterk leiderschap en om structuur, in de vorm van professionele leergemeenschappen waarin docenten samen lesson study doen en elkaar op een respectvolle en effectieve manier feedback geven.

‘You also just need to get things done’

Andy Hargreaves

How do you organise your wardrobe?

Met deze onverwachte slotvraag zette Hargreaves zijn publiek aan het denken over het type leiderschap bij het organiseren van samenwerking. ‘Steek je hand omhoog als je je kledingkast ordent op kledingsoort? Wie sorteert op kleur? Of op seizoen? Hoogstwaarschijnlijk ben je het type leider dat zaken goed regelt, denkt in structuren en graag planmatig werkt. Nu de handen omhoog van wie bij deze vraag dacht: “uh, mijn kledingkast sorteren?”. Dan ben je wellicht een leider die zijn aandacht meer bij andere zaken heeft, zoals de onderstroom in de school, de onderlinge verbindingen en sfeer in je team bijvoorbeeld.’ Hargreaves benadrukt dat beide kwaliteiten nodig zijn. Soms is er in een bepaalde fase of situatie van je school meer van het een nodig, soms meer van het ander. ‘Grote dromen en morele steun, zijn nodig om mensen in beweging te krijgen en te houden, maar je hebt ook protocollen, structuur en duidelijkheid nodig om dingen voor elkaar te krijgen. ‘You also just need to get things done’, aldus Hargreaves. ○

Deze bijeenkomst werd mogelijk gemaakt door een partnerschap tussen HCO, Lucas Onderwijs, Lucas Academie, VO Haaglanden en Het Rijnlands Lyceum.

